

Tabelul 70. Cantitatea de clorură de var uscat necesară pentru clorinarea apei

Cantitatea de soluție de 1% clorură de var necesară pentru clorinarea a 200 ml de apă, ml	Cantitatea de soluție de 1% clorură de var necesară pentru clorinarea 1 l de apă, ml	Cantitatea de clorură de var uscat necesară pentru clorinarea 1 l de apă, mg
0,1	0,5	5
0,2	1,0	10
0,3	1,5	15
0,4	2,0	20
0,5	2,5	25
0,6	3,0	30

Pentru calcularea dozei de clor se ia paharul al treilea, deoarece cantitatea de soluție de 0,001 N tiosulfat de natriu, consumată la titrare, se găsește în limitele de 1,7–2,8 ml, deci apa acestui pahar conține 0,06–0,1 mg de clor rezidual sau 0,3–0,5 mg în 1 l de apă.

In paharul al treilea s-au introdus 0,3 ml de soluție de 1% clorură de var. Prin urmare, doza pentru 1 l de apă va constitui 1,5 ml soluție de 1% clorură de var sau 15 mg clorură de var uscat (tab. 70). Pentru clorinarea a 1 000 l de apă său necesare 1 500 ml soluție de 1% clorură de var sau 15 g clorură de var uscat.

Dezinfectarea apei din fintini cu ajutorul manșonului dozat. Cind izvorul de apă este fintina, trebuie de asigurat o dezinfecție permanentă a apei. Pentru aceasta se folosesc manșoane de ceramică cu o capacitate de 250, 500 și 1 000 cm³. Înaintea folosirii, manșonul este umplut cu agentul de dezinfecțare (clorură de var sau hipoclorit de calciu). Cantitatea reactivului dezinfecțant introdus se determină în dependență de debitul izvorului, captarea diurnă și mărimea absorbției de clor. Calculul se face după formula

$$X = 0,7a + 0,08b + 0,02c + 0,14g,$$

unde:

X — cantitatea de preparat introdusă în manșon, kg;

a — volumul de apă în fintină, m³;

b — debitul fintinii, m³/h;

c — captarea diurnă;

g — mărimea absorbției de clor, mg/l.

Formula este dată pentru calcularea hipocloritului de calciu ce conține 52% de clor activ. Pentru clorura de var ce conține în medie 25% de clor activ calculul se face după aceeași formulă, dar cantitatea preparatului se mărește de 2 ori. Manșonul asigură dezinfecțarea apei timp de 3 luni. Apoi el este introdus într-o soluție de acid acetic pentru înlăturarea sărurilor sedimentante, se umple din nou cu reactiv și poate fi folosit iarăși.

Exemplu. Volumul de apă în fintină este de 3,1 m³, debitul de 0,5 m³/h, mărimea absorbției de clor în apă constituie 0,3 mg/l, cap-

tarea diurnă e de 3,5 m³. În manșon trebuie introdus hipoclorit de calciu. Cîte grame de preparat sănătățe? $X = 0,07 \times 3,1 + 0,08 \times 3,0 + 0,02 \times 3,5 + 0,1 + 0,14 \times 0,3 = 0,369$ kg sau 369 g.

În manșon trebuie să fie introduse 369 g de hipoclorit de calciu sau 738 g clorură de var de 25% activitate.

Tema: Expertiza proiectelor de spital. Aprecierea amplasării, sistematizării unităților și secțiilor specializate ale spitalelor

SCOPUL LUCRĂRII

A însuși metodele de expertiză generală a proiectelor de construcții ale spitalelor, a da apreciere igienică amplasării și sistematizării interioare a spitalului.

CUNOȘTINȚE INITIALE

1. Normativele de proiectare și construcție pentru instituțiile curative-profilactice.
2. Elementele convenționale folosite în proiecte.

INTREBĂRI DE CONTROL

1. Importanța igienei spitalelor în complexitatea măsurilor de asanare a populației.
2. Funcțiile medicului curant în inspecția sanitată preventivă și curentă referitoare la spitale.
3. Exigențele igienice față de amplasarea spitalelor în centrele populate.
4. Exigențele igienice față de terenurile destinate construcției spitalelor.
5. Aprecierea igienică a terenurilor destinate construcției spitalelor.
6. Noțiune despre proiect. Semnele convenționale folosite în desenele proiectelor.
7. Exigențele igienice față de sistematizarea interioară a clădirilor și secțiilor spitalicești.
8. Secția de internare, sistematizarea, utilizarea și principiul igienic de lucru.
9. Secția de îngrijire medicală, tipurile de secții, exigențele igienice față de sistematizarea și utilizarea lor.

10. Salonul spitalicesc. Tipurile de saloane, normativele igienice, suprafața, volumul, orientarea saloanelor, amplasarea paturilor și a utilajului.

11. Exigențele igienice față de sistematizarea și utilizarea materiilor.

12. Exigențele igienice față de secția de chirurgie, blocul operatoriu.

13. Secțiile de boli contagioase, particularitățile sistematizării și specificul lucrului în aceste secții.

14. Particularitățile de sistematizare interioară a secțiilor (spitalelor) de pediatrie.

LUCRUL DE SINE STATATOR

- expertiza proiectelor spitalelor conform schemei-instrucție;
- concluzii și recomandări referitoare la proiectele spitalelor;
- rezolvarea problemelor la temă.

DEPRINDERI PRACTICE

1. A putea compara datele din proiecte cu normativele sanitare de construcție.

2. A putea trage concluzii și formula recomandări privitoare la proiectul de construcție al spitalului.

SCHEMA-INSTRUCȚIE PENTRU EXPERTIZA PROIECTULUI SPITALULUI

Pe baza materialelor și desenelor tehnice de dat caracteristica igienică a proiectului.

1. Luati cunoștință de explicația la proiect, descrieți:

- denumirea proiectului spitalului;
- ce blocuri include complexul spitalicesc.

2. Luati cunoștință de planul situațional;

— apreciați corectitudinea locului (terenului) ales pentru construcția spitalului. Aici se va lăua în considerație roza frecvenței vînturilor, factorii naturali, eventualele surse de poluare a aerului (praf, toxice chimice, zgromot etc.).

3. Apreciați planul general al spitalului:

- sistemul de construcție;
- zonele funcționale și amplasarea lor;
- configurația, suprafața terenului, suprafața la un pat;
- procentul de teren ocupat cu construcții;

- caracteristica zonei verzi — suprafața totală și suprafața la un pat (cel al secției de boli contagioase va fi caracterizat aparte);
- distanța dintre blocuri, dintre blocuri și hotarele terenului;
- caracterizarea drumurilor, intrărilor, cărărilor de plimbă;
- schițați planul general al spitalului.

4. Luați cunoștință de nota explicativă și desenele blocului principal, enumerați ce secții se află în blocul principal, cîte paturi are fiecare secție, legătura dintre secții și alte servicii spitalicești, apreciați-le.

5. Analizați și apreciați secția de internare:

— secția de internare generală: asigurarea principiului de flux la internarea bolnavilor, încăperile, suprafețele lor. Condițiile de ajutor medical urgent, izolare temporară;

— organizarea internării în secția de boli contagioase, componenta și suprafețele încăperilor;

— internarea parturientelor, unde se află această secție și care este specificul ei;

— încăperile pentru externarea pacienților.

✓ 6. Apreciați unitatea de îngrijire medicală terapie:

— cîte unități de îngrijire medicală sunt;

— caracterizarea corridorului, tipul lui, lățimea;

— numărul de saloane în secție, pentru cîte paturi este fiecare;

— ce încăperi include fiecare secție de îngrijire medicală;

— încăperile generale pentru toată secția terapie.

✓ 7. Caracteristica igienică a două saloane.

— suprafața totală și la un pat, aranjarea paturilor față de ferestre;

— orientarea geamurilor, coeficientul de luminositate;

— coeficientul de adâncire;

— caracteristica iluminării artificiale a saloanelor;

— aprecierea aranjării păturilor în salon față de geamuri, distanța dintre paturi, distanța de la perete;

— amplasarea postului sorei medicale;

— distanța de la postul sorei medicale pînă la cel mai îndepărtat salon;

— încăperea pentru manipulări, orientarea, suprafața;

— camera de odihnă de zi pentru bolnavi: situarea ei, suprafața;

— blocul sanitar pentru bolnavi, unde e situat, cîte încăperi are.

8. Expertiza sanitată a secției de chirurgie:

— legătura dintre blocul operatoriu al secției de chirurgie și blocul diagnostic;

— sala de pansamente, suprafața, orientarea;

— amplasarea secției de chirurgie purulentă;

— amplasarea și numărul saloanelor postoperatorii, cîte paturi sunt în fiecare.

9. Apreciați specificul blocului operatoriu:

— amplasarea blocului operatoriu în sistemul spitalicesc;

- legătura blocului operatoriu cu secția de chirurgie, secția de internare, cabinetul de radiologie;
 - ce încăperi are blocul operatoriu;
 - cîte săli de operație sînt, corespunderea lor cu numărul de paturi din secție;
 - există sau nu sală de operații pentru bolnavi septici;
 - sala de operație: orientarea, suprafața, caracteristica iluminării naturale (CIN, CL);
 - sala preoperatorie, suprafața;
 - camera pentru utilajul de narcoză, amplasarea ei față de sala de operații și cea preoperatorie;
 - încăperea de sterilizare, amplasarea ei, legătura cu sala de operații;
 - alte încăperi ale blocului operatoriu.
10. Apreciați secția de boli contagioase:
- amplasarea secției în complexul spitalicesc;
 - de ce încăperi dispune secția;
 - boxele de internare, corespunderea numărului de boxe numărului paturilor din secție, suprafața lor;
 - ce tipuri de saloane sînt în secția de boli contagioase;
 - procentul de paturi din semiboxe, boxe, saloane față de numărul total;
 - sistematizarea interioară a boxei, semiboxei, suprafața, orientarea, numărul de paturi din boxă (semiboxă);
 - încăperi generale pentru bolnavii din saloane obișnuite;
 - organizarea alimentației bolnavilor, sterilizării vaselor.
11. Apreciați specificul sistematizării maternității:
- izolarea maternității de secția ginecologică;
 - prezența încăperilor prenatale și postnatale pentru unitățile de fiziologie și observație; compoziția și suprafața încăperilor pentru internarea parturientelor;
 - secția de fiziologie, compoziția încăperilor;
 - saloanele pentru parturiente: orientarea, cîte locuri, suprafața generală la un pat;
 - compoziția încăperilor blocului de naștere;
 - caracterizarea saloanelor pentru lăuze și nou-născuți: numărul de locuri, orientarea, suprafața la un pat, ecluză;
 - amplasarea secției de observație față de cea fiziologică, compoziția încăperilor;
 - prezența saloanelor boxate pentru nou-născuți;
 - prezența boxelor pentru izolare lăuzelor și nou-născuților.
12. Aprecieră sistematizarea interioară a secției de ginecologie:
- este sau nu sală mică de operații, sală preoperatorie: orientarea, suprafața;
 - camera de manipulări: orientarea, suprafața;
 - legătura cu serviciul de fizioterapie.
13. Expertiza sanitată și aprecierea secției de pediatrie:
- amplasarea secției față de secțiile pentru adulți;

- numărul de paturi din secție;
 - comunică sau nu secția de pediatrie cu altele;
 - e posibilă carantinizarea secției;
 - sînt sau nu în secție saloane boxate sau boxe pentru izolare copiilor;
 - suprafața totală și pentru un pat;
 - procentul de paturi în saloane cu orientare nordică;
 - camera de jocuri: orientarea, suprafața;
 - sala de masă: orientarea, suprafața;
 - veranda încălzită pentru somnul de zi al copiilor, pentru cîte paturi, orientarea ei.
 - încăperea pentru tratare cu raze ultraviolete, suprafața ei;
 - încăperile pentru mame, unde sînt amplasate, pentru cîte locuri;
 - încăperi pentru alăptare.
14. Caracterizarea blocurilor auxiliare ale spitalului:
- blocul alimentar: particularitățile sistematizării, exploatarii, legătura cu blocurile curative.
15. Concluziile referitoare la proiect (neajunsurile elucidate în procesul expertizei), recomandări.

Mostră de concluzie pe marginea materialelor proiectului

La analiza notei explicative a proiectului spitalului de ... paturi s-a constatat:

1. Factorii mediului din jurul spitalului (gradul de puritate a aerului atmosferic, izolare de la unitățile industriale, căile de acces, zgomotul, suprafața înverzită, procentul de construcție a terenului, izolare blocurilor) și influența lor asupra procesului curativ.

2. Structura și planificarea serviciului de internare, a secțiilor curative, de diagnosticare contribuie (nu contribuie) organizarea optimă a proceselor de diagnostic și tratament, profilaxia infecțiilor intraspitalicești.

Inräutățirea regimului antiepidemic, a condițiilor de tratament și restabilire a sănătății bolnavilor poate fi cauzată de: suprafața insuficientă a încăperilor, planificarea incorectă a unităților de structură, lipsa încăperilor necesare, căile de comunicare incorecte între unități; traseul incorect al bolnavilor, personalului medical, alimentelor, utilajului, schimbările de aer insuficient sau organizat incorect etc.

Concluzie: planul situațional și general, sistematizarea interioară a serviciului de internare, a unităților de îngrijire medicală, blocului operatoriu, secțiilor specializate (pediatrie, obstetrică, de boli contagioase, radiologie) corespund cerințelor igienice. În proiect sînt necesare modificările ...

Elementele și componența proiectului

Medicul curant trebuie să se ocupe de problemele inspecției sanitare preventive ale spitalelor, una din care este expertiza proiectelor de spitale.

Expertiza proiectelor se face cu scopul de a asigura în viitoarele spitale condițiile igienice optime pentru pacienți și pentru activitatea personalului medical.

Proiectele de construcții se prezintă ca documente și materiale grafice ale ideii arhitectului, necesare pentru construcția ulterioară.

Proiectele constau din partea explicativă (cu descrierea viitorului obiect, tehnologia, semnele convenționale etc.) și din materialul grafic, cu ajutorul căruia sunt prezentate planurile blocurilor viitorului obiect etc.

Expertiza proiectelor se va începe de la familiarizarea cu explicația la proiect, în care sunt date denumirea obiectului, capacitatea lui tehnologică, datele cu privire la sectorul ales pentru construcția lui. După datele explicației se va lua cunoștință de caracteristica generală a obiectului, dimensiunile, orientarea lui, numărul de blocuri etc. Apoi se va analiza **planul situațional**. Acesta este o prezentare grafică a planului localității în care se va înscrie viitorul obiect. În planul situațional sunt reflectate condițiile naturale și de sistematizare a localității referitoare la obiectul în cauză (străzile, magistralele de transport, râurile, dealurile, pădurile, comunicațiile etc.).

La aprecierea planului situațional se va atrage atenția asupra amplasării terenului față de roza frecvenței vînturilor, aflarea evenualelor obiecte de poluare a mediului ambiant și deci a spitalului.

Planul general este o prezentare grafică a terenului obiectului din care se vede configurația, topografia terenului, amplasarea obiectelor de pe teren unul față de altul, zonele funcționale, zonele verzi etc.

La expertiza planului general se va atrage atenția asupra sistemului de construcție a spitalului, corespondenții suprafetei terenului, a zonelor verzi, distanțelor dintre blocuri normativelor igienice de construcții, se va observa dacă mai sunt terenuri libere pentru evenualele construcții în viitor.

Grafcile obiectului

Părțile clădirilor reprezentate pe grafcile au denumirile lor: fațada clădirii, spatele clădirii, părțile laterale ale clădirii (din dreapta, din stânga), planul acoperișului, vedere de sus în jos. Fațadele, părțile laterale etc. ne dă informație numai despre aspectul exterior al clădirii, sistematizarea interioară fiind prezentată prin plan, adică prin secțiunea orizontală a fiecărui etaj.

Inălțimea încăperilor, a scărilor, ferestrelor o putem determina prin expertiza secțiunilor verticale.

Pe planurile clădirilor pot fi indicate instalațiile tehnologice, legea dintre încăperi. Dacă pe plan este schițat subsolul, nivelul solului se prezintă cu o linie hașurată.

Pentru a cunoaște mărimele naturale ale obiectului, ne folosim de scara de dimensiuni (liniare sau numerale).

Scara numerală se exprimă în formă de raport, spre exemplu: M 1:100; M 1:200, ceea ce înseamnă că 1 cm echivalează cu 200 m naturali.

Desenele tehnice pot fi prezentate prin linii neîntrerupte, hașurate, punctate etc. Liniile neîntrerupte se folosesc pentru a contura suprafetele, cele punctate pentru a indica planurile, rotunjimile, planurile simetrice etc.

Pe desenele tehnice dimensiunile pot fi bazale — între linii sau suprafete (nivelul podelei de la sol) —, de volum, geometrice, ale anumitor piese etc.

În unele cazuri dimensiunile (lungimea, lățimea, înălțimea, diametrul, suprafața etc.) sunt arătate pe desen cu semne convenționale alfabetice.

Pentru determinarea dimensiunilor elementelor de construcții, ale părților componente ale clădirilor etc. sunt folosite linii de trașare, ce trec în părți opuse pe contururile viitoarei clădiri.

Pe planul clădirilor citește se indică osiile longitudinale și transversale și osiile coloanelor. Intersecția acestor osii pe plan formează un desen din dreptunghiuri. Osiile de trasare se scot în afara conturilor clădirilor și se termină cu cerculete, în care cu litere se indică secțiunile longitudinale, iar cu cifre secțiunile transversale.

Dimensiunile pe desenele tehnice se indică cu cifre și linii de măsură. Liniile de măsură (două—trei) se trasează paralel cu peretei longitudinali și transversali, ieșind în afara desenelor cu 1—3 mm.

Desenele tehnice ale încăperilor includ indicația suprafetelor lor în cifre luate în cerculeț sau subliniate.

Aprecierea igienică a planului situațional al spitalului

Spitalele pot fi amplasate în limita orașului, aproape de zonele locative, ceea ce facilitează asistența medicală. Totodată, spitalele în asemenea cazuri vor ocupa un cartier aparte, aproape de zonele verzi.

Amplasarea spitalelor la marginile localităților creează condiții mai bune pentru procesul de tratament și protecție.

Pentru spitalele mari cu 600—1 000 de locuri, spitalele specializate de fizioterapie, oncologie, psihiatrie) se cer terenuri mari (tab. 71). De aceea astfel de spitale vor fi situate la marginea orașelor sau chiar în afara lor. Totodată se vaține cont de facilitatea comunicării spitalelor cu cartierelor locative, ele vor avea dru-

Tabelul 71. Suprafețele terenurilor spitalicești în dependență de numărul de paturi

Nr. de paturi	Suprafața terenului pentru un pat, m ²	
	spitale pentru adulți	spitale pentru copii
35	350	—
50	300	—
150	150	250
300	125	200
400	125	200
500	100	135
600	100	135
800	80	—
1000	80	—

muri accesibile, bune, acoperite cu material izolant, care diminuează zgomotul și vibrațiile.

Teritoriul spitalului va fi ferit de zgomot, de poluări gazoase, adică se va afla la distanțe considerabile de întreprinderile industriale, magistralele de transport, locurile de agrement zgomotoase, obiectivele comunale de neutralizare a deșeurilor etc. Pentru protecția spitalelor de eventualele poluări se vor folosi fișii de zone verzi (zone de protecție sanitată) cu lățimea de 50—1 000 m.

Concentrațiile substanțelor nocive din aerul zonei spitalicești nu vor depăși CMA (tab. 72).

Față de eventualele surse de poluare a aerului atmosferic spitalele vor fi situate în locuri ferite de vînt.

Tabelul 72. Concentrațiile maxime admisibile pentru anumite substanțe în aerul atmosferic al centrelor populate

Poluanții	CMA, mg/m ³		
	maximă	medie de zi	
1	2	3	
Acetonă	0,35	0,35	
Benzen	1,5	0,1	
Benzină	5,0	1,5	
Bioxid de azot	0,085	0,04	
Compuși anorganici ai arsenului (în afară de hidrogen arseniat)	—	0,003	
Oxid de carbon	5,0	3,0	
Praf netoxic	0,15	0,05	
Mercur metalic	—	0,0003	
Hidrogen sulfurat	0,008		
Sulfură de carbon	0,03	0,005	
Funingine	0,15	0,05	
Compuși ai plumbului (în afară de tetraetil de plumb)	—	0,0008	
Sulfură de plumb	—	0,017	
Formaldehidă	0,035	0,003	
Compuși ai fluorului	0,03	0,01	
Fenol	0,01	0,003	
Clor	0,1	0,03	

Mostra 6

Condiția	Intrebările	Răspunsul
La expertiza sanitată a proiectului planului general al spitalului s-a constatat că terenul e dreptunghiular, cu laturile 1:3, lățimea zonei verzi pe perimetru (în locul cel mai îngust) e de 8 m, suprafața la 1 pat constituie 220 m ²	1. Ce formă trebuie să aibă terenul spitalului, cu ce raport al laturilor? 2. Care este lățimea minimă a zonei verzi pe perimetru? 3. Ce suprafață de teren trebuie să revină la 1 pat în spitalele de 50, 100 și 200 paturi?	1. Terenul spitalului trebuie să fie dreptunghiular cu raportul laturilor 1:2 sau 2:3. 2. Lățimea minimă a zonei verzi va fi de 12,5—15 m. 3. Suprafețele ponderale la un pat vor fi: la spitalele de 50 locuri, 303—400 m ² , de 100 locuri, 800—900 m ² , de 200 locuri, 150—200 m ²

PROBLEME LA TEMĂ

Problema 1. În timpul expertizei planului general al proiectului spitalului s-a constatat că distanța dintre părțile laterale ale tuturor blocurilor, inclusiv ale celui de boli contagioase, e de 12 m, distanța dintre fațade constituie 20 m. Zona de gospodărie, blocul de boli contagioase nu au intrări separate. Suprafața înverzită alcătuiește numai 35% din tot teritoriul. Blocul de anatomie patologică lipsește. Care trebuie să fie distanța minimă între părțile laterale și fațadele clădirilor spitalicești, între blocul principal și cel de boli contagioase? Cîte intrări trebuie să aibă un spital? Cîte procente din teritoriu general trebuie să-i revină zonei de construcție și zonei verzi? Sistemele de construcții ale spitalelor, avantajele și dezavantajele fiecăruia?

Problema 2. La expertiza proiectului spitalului de 120 paturi s-au constatat următoarele: secția de boli contagioase se află la etajul 1 al blocului, avînd intrare aparte și saloane semiboxe. La un etaj mai sus (2) sunt amplasate secțiile de terapie și de chirurgie. Externarea tuturor bolnavilor se face prin aceeași cameră de externare, comună pentru tot spitalul.

E corect amplasată secția de boli contagioase? Cum va fi asigurat regimul antiepidemic în secțiile de boli contagioase și somatiche? Exigențele igienice față de saloanele semiboxe, unde trebuie să fie situate astfel de saloane? Cum se face externarea corectă a bolnavilor contagioși?

Problema 3. La expertiza planului, (secțiunii orizontale) proiectului de spital sătesc (secția de boli contagioase) s-a constatat: blocul prevede internarea bolnavilor cu 3 tipuri de infecții și va fi compus din saloane boxe depline. Suprafața pentru 1 pat e de 12 m². Pentru bolnavii cu diagnosticul neclar nu sunt prevăzute încăperi aparte. În explicație nu sunt incluse date cu privire la neutralizarea apelor reziduale din această secție.

Ce anume nu corespunde exigențelor igienice în acest proiect? Ce se numește boxă completă, prin ce se deosebește ea de semibo-

xă? Normativele de suprafață pentru un loc în boxa completă. Norma de suprafață pentru un loc în secția contagioasă.

Problema 4. În secția de boli contagioase a unui spital raional există o singură boxă de internare și externare, din care pacienții sunt repartizați în boxele respective, ei trecând printr-un coridor comun. Suprafață pentru un pat în boxe este de $11-12,5 \text{ m}^2$. Externarea se face direct din boxa respectivă. Personalul intră în secție prin ușa comună cu cea a bufetului.

Ce încălcări de ordin antiepidemic au fost comise în cazul de față? Care sunt condițiile igienice de internare a pacienților și externare din secțiile de boli contagioase cu boxe complete? Condițiile în caz de saloane semiboxe. Cum se face dezinfecția aerului în saloanele secțiilor contagioase, ale celor somatice, în sălile de operații? Ce încăperi trebuie prevăzute în secțiile de boli contagioase și de oncologie pentru crearea condițiilor normale de muncă a personalului medical?

Problema 5. În timpul expertizei sanitare a spitalului de copii s-a constatat că într-o din secții sunt proiectate saloane cu suprafață totală de 25 m^2 , înălțimea de $2,75 \text{ m}$ pentru 5 paturi. Aceste saloane sunt orientate spre nord, coeficientul de luminozitate e de 1:12, unghiul de cădere e de 20° , unghiul de deschidere de 3° , coeficientul de adâncire constituie 1:4. Pentru iluminarea artificială a saloanelor se prevăd cîte 2 lămpi incandescente, fiecare a cîte 60 W (tensiunea 220 V). Iluminare locală, de semnalizare, radio-translator nu sunt prevăzute.

Apreciați condițiile igienice din acest salon. Care sunt normativele pentru iluminarea naturală a saloanelor spitalicești, a cabinelor în polyclinici, în sălile de operații, de naștere? Ce instalații și sisteme de iluminare artificială trebuie prevăzute în încăperile spitalicești de diferite destinații? În cazul de față va fi oare suficientă intensitatea iluminării artificiale? Care sunt normativele de suprafață și volum de aer pentru un loc în saloanele pentru copii, pentru nou-născuți?

Problema 6. La expertiza projectului maternității raionale s-au constatat următoarele: orientarea sălii de naștere e de sud-est, a saloanelor de nord și nord-vest, coeficientul de luminozitate în sala de naștere constituie 1:7, în saloane, 1:2, salonul pentru gravidele cu eclampsie lipsește, încăperea pentru externare comunică cu intrarea pentru parturiente.

Ce încălcări igienice au fost comise în acest proiect? Ce încăperi din spitale, polyclinici trebuie să aibă orientare nordică și care orientare sudică? Care este coeficientul de luminozitate în saloane, sălile de naștere etc.? Care este suprafața normată pentru o masă din sala de naștere?

Problema 7. La expertiza sanitată a proiectului polyclinicii rurale s-au constatat următoarele: cabinetul roentgenologic este situat la etajul 2, lipsesc sălile de aşteptare la fiziolog și dermatolog, polyclinica nu are vestiar, nu are sală-filtru pentru primirea copiilor.

lor. Sistemul de încălzire este local, fiecare cabinet are cîte o sobă.

La ce specialiști din polyclinică sunt necesare camere de aşteptare separate? Unde trebuie să fie amplasat cabinetul roentgenologic? Măsurile de protecție a personalului și pacienților în cabinele roentgenologice? Exigențele igienice față de sistematizarea polyclinicilor de adulți și copii. Care sunt avantajele încălzirii centrale față de cea locală? Ce sistem de încălzire se consideră cel mai convenabil pentru spitale?

Problema 8. Proiectul spitalului rural include maternitatea, care se află la etajul 1 și are intrare comună cu secția de polyclinică. Sala de nașteri se află vizavi de secția de internare (blockul sanitar) și are orientare spre sud. Maternitatea nu are izolator, toți nou-născuții se află într-o încăpere, la fiecare pat revenindu-i 4 m^2 .

Ce încălcări igienice au fost comise în acest proiect: 1) referitoare la sistematizarea încăperilor; 2) referitoare la regimul anti-epidemic; 3) în privința orientării sălii de naștere? Care este normativul de suprafață în saloanele pentru nou-născuți, în izolatoare, în saloanele obișnuite pentru adulți?

Problema 9. În proiectul spitalului sătesc cu două etaje este prevăzută secția de chirurgie (etajul 2). În secție lipsește sala pre-operatorie, sala de pansamente septice, aceste pansamente făcindu-se în sala de manipulări. Coeficientul de luminozitate în sala de operații e de 1:6, coeficientul de adâncire constituie 1:3,8, orientarea sălii de operații e de sud-est. În secție lipsește, de asemenea, cabinetul pentru medicul de gardă.

Cum trebuie să fie sistematizată secția de chirurgie pentru adulți și copii? Apreciați sistematizarea secției în cazul de față, iluminarea naturală, în comparație cu normativele. Ce încăperi din secțiile de chirurgie trebuie să aibă în mod obligatoriu orientarea nordică?

Problema 10. Spitalul raional are secție de terapie pentru adulți și adolescenți. La expertiza planului proiectului s-a constatat că secția are un coridor central cu lățimea de $1,4 \text{ m}$, verandele pentru somnul de zi, camera de jocuri pentru copii lipsesc. Bufetul este amplasat între două blocuri sanitare. Suprafața pentru un loc în saloanele pentru copii e de $5,5 \text{ m}^2$.

Care trebuie să fie sistematizarea interioară a secției de terapie? Ce tipuri de coridoare cunoașteți? Care trebuie să fie lățimea lor? Care sunt normativele de suprafață în saloanele pentru copii?

Problema 11. Pentru construcția unui spital de 120 locuri se propune un teren cu suprafață de $120 \times 80 \text{ m}$ cu extinderea axei principale de la sud-est spre nord-vest. Distanța cea mai mică de la blocurile locative e de 80 m . Spitalul deservește populația în raza de 2 km . La 40 m de la hotarul terenului trece o automagistrală, care este o sursă de zgomot (ziua pe teritoriul spitalului el atinge 60 dB , noaptea 50 dB (tab. 73). Solul are relief plat, nivelul apelor freatiche e mai jos de 2 m . Terenul nu este înverzit. Roza frec-

Tabelul 73. Normativele sanitare pentru zgomot în încăperile spitalicești

Nr.	Încăperile și terenul	Intensiitatea zgomotului, dB
1	Saloanele spitalelor și ale sanatoriilor, sălile de operații	25
2	Cabinetele medicilor în spitale, sanatorii, polyclinici, camerele din cămine și hoteluri	35
3	Terenul spitalelor, sanatoriilor alăturate blocurilor	35

venției vînturilor în localitate e următoarea: S — 35, S-V — 90, V — 60, N-V — 60, N — 40, E — 25, S-E — 20. La 2 km est față de teren e situată o termocentrală.

Apreciați dacă acest teren se potrivește pentru construcția spitalului. Faceți recomandările și corecțiile necesare.

Problema 12. Trasați schema planului general al teritoriului spitalului de tip centralizat de 600 locuri și a secției de boli contagioase de 90 locuri (respectând scara). În explicație indicați elementele principale din planul general.

Problema 13. Apreciați unitatea de îngrijire medicală terapie care constă din: un salon de un pat (9 m^2), 3 saloane de 3 paturi (cîte 14 m^2 fiecare salon), 4 saloane de 4 paturi (25 m^2), un salon de 6 paturi (28 m^2), cabinetul medicului — 9 m^2 , camera de manipulații — 12 m^2 , ospătărie — 18 m^2 , cămară pentru păstrarea lenjeriei — 8 m^2 , camera de baie — 10 m^2 , 2 closete fiecare a cîte 3 m^2 , 2 lavoare a cîte 2 m^2 .

Coridorul central e construit dintr-o parte complet, din cealaltă parte la 60%. Majoritatea saloanelor sunt orientate spre nord-est, două saloane de cîte un loc spre sud-vest, înspre parc.

Lățimea unui salon de 6 paturi e de 4 m, adîncimea de 7 m, înălțimea e de 3 m. Salonul are 2 ferestre orientate spre nord-est. Suprafața geamurilor constituie $2,56 \text{ m}^2$. Intensitatea zgomotului ziua, cînd ferestrele sunt deschise, atinge 55 dB, noaptea pînă la 30 dB. Pereții sunt de culoare albă, pînă la jumătate vopsiți cu vopsea de ulei de culoare bleu. Iluminarea artificială se face cu 3 lămpii incandescente, fiecare a cîte 60 W. Trei din cele 6 paturi sunt aranjate perpendicular față de ferestre. La fiecare pat este cîte o noptieră, în salon este o masă.

Apreciați unitatea de îngrijire medicală și salonul de 6 paturi.

Problema 14. Alătuiți planul-schiță al secției terapeutice de 90 paturi. Numerotați încăperile. Dați explicațiile necesare.

Tema: Regimul sanitaro-igienic în spitale. Profilaxia infecțiilor intraspitalicești (nozocomiale)

SCOPUL LUCRĂRII

A-i iniția pe studenți în organizarea și asigurarea regimului sanitaro-antiepidemic în spitale.

CUNOȘTINȚE INITIALE

1. Exigențele igienice față de proiectarea, sistematizarea și construcția instituțiilor curativ-profilactice.
2. Exigențele igienice față de microclimatul, ventilația și iluminarea încăperilor spitalicești.
3. Exigențele igienice față de regimul sanitar al spitalelor, de igienă individuală a bolnavilor, de igienă muncii personalului medical.

INTREBĂRI DE CONTROL

1. Importanța igienei spitalului în crearea condițiilor optime pentru bolnavi, în procesul de tratament și în profilaxia infecțiilor intraspitalicești.
2. Noțiunea infecției intraspitalicești, grupele lor.
3. Sursele și condițiile de răspîndire a infecțiilor intraspitalicești.
4. Măsurile nespecifice de profilaxie a infecțiilor intraspitalicești.
5. Răspîndirea infecțiilor intraspitalicești prin curenții de aer, măsurile de profilaxie.
6. Separarea «alb—negru» ca măsură de profilaxie a infecțiilor intraspitalicești.
7. Măsurile sanitaro-antiepidemice, de dezinfecție și sterilizare în profilaxia infecțiilor nozocomiale.
8. Exigențele igienice față de igienă individuală a pacienților și lucrătorilor medicali.
9. Colectarea și neutralizarea deșeurilor solide și a apelor reziduale din spitale.
10. Metodele obiective de apreciere a regimului igienic din spitale.

LUCRUL DE SINE STATATOR

1. Luarea de cunoștință de materialele instructive în vigoare întru profilaxia infecțiilor nozocomiale.
2. Insușirea metodelor de organizare și control al condițiilor sanitaro-antiepidemice din spitale.
3. Rezolvarea problemelor la temă.

DEPRINDERI PRACTICE

1. A putea organiza și efectua măsurile de profilaxie a infecțiilor nozocomiale.
2. A putea aprecia condițiile igienice din spitale: microclimatul, iluminarea, ventilația.

RAPORT DESPRE LUCRUL EFECTUAT

Studentii scriu în caiete condițiile problemelor la temă, rezolvarea lor, bazându-se pe materialele instructive, care, de asemenea, se notează.

ORGANIZAREA SI EFECTUAREA CONTROLULUI REGIMULUI SANITARO-IGENIC DIN SPITALE

Măsurile sanitaro-igienice din spitale au ca scop optimizarea condițiilor, profilaxia infecțiilor în instituțiile curative, toate acestea facilitând însănătoșirea bolnavilor.

Conform «Instrucției cu privire la regimul sanitaro-igienic din spitale» responsabilitatea de condițiile igienice din spitale o poartă medicul-șef, iar în secții șefii de secții. Măsurile de profilaxie sunt îndeplinite de medici și de sora majoră a secției, aceasta, la rîndul său, instruind surorile și infirmierele în privința măsurilor igienice.

Controlul condițiilor sanitaro-igienice din spitale se face aplicându-se cercetări instrumentale și de laborator; se determină parametrii microclimatici ($t^{\circ}\text{C}$, R, %, V, m/s), prezența în aerul încăperilor spitalicești a bacteriilor, vaporilor de alcool etilic, fluororan, CO_2 , produselor organice neoxidante, impurificarea cu bacterii a obiectelor uzuale, a materialului de pansamente, instrumentelor chirurgicale, intensitatea iluminării etc.

O dată în trimestru șeful de secție e obligat să asigure controlul lucrătorilor la prezența stafilococilor patogeni și asanarea lor.

Aceste feluri de controale (obiective) sunt asigurate de laboratorul clinic și biochimic al spitalului, toate probele fiind aduse de personalul din secții.

Personalul medical determină temperatură, umiditatea, viteza curenților de aer, intensitatea luminii, conținutul de CO_2 în diverse încăperi, rezultatele fixându-se într-un registru special. Datele

se generalizează o dată la 2 luni, în unele cazuri imediat după terminări. Frevența investigațiilor depinde de specificul încăperilor. Spre exemplu, în saloane, sălile de operații, de nașteri temperatură și umiditatea se vor măsura în fiecare zi, viteza curenților de aer, CO_2 o dată pe săptămînă, oxidabilitatea, poluarea bacteriană, iluminarea, multiplul schimbului de aer o dată pe lună.

În saloanele de reanimare, terapie intensivă, saloanele pentru lăuze, nou-născuți, sălile de pansamente, de manipulări poluarea bacteriană a aerului, a obiectelor uzuale, a instrumentelor chirurgicale, a materialelor de pansamente și de suturi se determină o dată pe săptămînă.

Rezultatele obținute se compară cu normativele și se trag concluziile respective.

Determinarea gradului de puritate a aerului

Concentrația maximă a CO_2 în aerul încăperilor închise nu trebuie să depășească 01%, iar în încăperile spitalicești această concentrație trebuie să fie diminuată pînă la 0,05%, adică să fie egală cu concentrația de CO_2 admisă în aerul atmosferic.

Oxidabilitatea aerului din încăperile bine aerisite e de 3–4 mg/m³ de O_2 , la poluarea medie, pînă la 8 mg/m³, în încăperile închise, cu aer vicios, pînă la 20 mg/m³.

Concentrația de NH_3 în aerul curat nu depășește 0,3 mg/m³, în încăperile poluate concentrația variază de la 0,8 mg/m³ pînă la 2–3 mg/m³.

În perioada de vară aerul poate fi considerat curat, dacă numărul de bacterii nu depășește 1 500 la 1 m³, iar iarna 4 500.

Dacă numărul de bacterii la metru cub vara depășește 2 500, iar iarna 7 000, aerul se consideră poluat.

La alegerea modurilor de dezinfecție a aerului și utilizajelor din încăperile spitalicești trebuie să se țină cont de faptul că stafilococii patogeni sunt foarte rezistenți la diversi factori ai mediului ambient. Stafilococii își păstrează vivacitatea pe pereții, pe sticlele din încăperi pînă la 3 zile, în apă 5–18 zile, pe fructe pînă la 3 luni, pe țesăturile de lînu pînă la 6 luni. În apă fierbințe stafilococii pier la 70–80°C peste 20–30 min, aerul fierbinte îi distrugă în 2 ore, soluțiile dezinfectante ca fenolul peste 15 min, cloramina peste 5 min.

O mare parte din infecțiile intraspitalicești e provocată de adenovirusuri. Adenovirusuri sunt eliminați de către bolnavi în timpul tusei și strănutului, persistă la uscare și deci se pot afla timp înălțat în aer, pe suprafața diferitelor obiecte, păstrându-și virulenta și deplasându-se prin curenții de aer în toate încăperile spitalicești.

Una din metodele cele mai eficiente de combatere a adenovirusurilor se consideră tratarea aerului, obiectelor cu raze ultraviolete.

In fond pentru asanarea aerului și a obiectelor uzuale din încăperile spitalicești pot fi folosite metode mecanice, chimice și fizice.

1. La metodele mecanice de dezinfecție se referă dereticarea umedă a încăperilor, scuturarea obiectelor moi, folosirea aspiratoarelor de praf și a substanțelor acaparante de praf. Se știe că lustruirea podelelor cu ceară de parchet diminuează praful cu 70–80%.

2. Pentru dezinfecția aerului, de asemenea, poate fi folosit un șir de substanțe chimice: soluție de clorură de var, natriu hipoclorit, cloramină, rezorcină, acid lactic, monomeri și polimeri ai eterilor vinilici: propilenglicol, trietilenglicol etc.

Toate aceste substanțe se folosesc sau în soluție, sau în vaporii. Glicolii au o toxicitate mică și pot fi folosiți chiar în prezența oamenilor, pe cind celelalte substanțe sunt mai toxice, au o acțiune iritantă asupra mucoaselor, dau un miros neplăcut în încăpere.

3. O răspîndire mai largă au obținut-o metodele fizice de dezinfecție a aerului, în special razele ultraviolete. Cu acest scop sunt folosite lămpile bactericide. De relevat că razele ultraviolete acționează ca bactericid numai într-un spațiu limitat, de aceea lămpile bactericide se vor instala în diferite locuri ale încăperilor. Cea mai eficientă se consideră instalarea lămpilor bactericide în calea curenților de aer infectați din încăpere.

Tot cu acest scop în spitale sunt folosite perdele de raze ultraviolete, acestea fiind emanate de lămpile bactericide, ce se instalează deasupra ușilor saloanelor, sărilor de operații, boxelor etc.

Pentru dezinfecția aerului din încăperi, lămpile bactericide se vor pune în funcție cu 2 ore înainte de a începe lucrul. Numărul necesar de lămpi se va calcula pornind de la faptul că pentru dezinfecția a 1 m³ de aer este necesară puterea de 3 W. Dacă e necesară utilizarea lămpilor bactericide în timpul lucrului, aceste lămpi vor fi ecranate și vor fi de o putere mai mică — 1 W la 1 m³ de aer.

Totuși, toate măsurile de dezinfecție enumerate mai sus nu pot asigura sterilitatea deplină a aerului, de aceea, în afară de ele se vor întreprinde permanent măsuri sanitare și antiepidemice obișnuite de asanare a aerului, asigurându-se, în primul rînd, ventilația încăperilor.

Ventilația încăperilor spitalicești

Conform normativelor igienice de proiectare a spitalelor, fiecărui bolnav din spital trebuie să-i revină minimum 80 m³ aer pe oră. La calcularea acestui volum s-a luat în considerație prezența în aer a formaldehidei, benzenului, NH₃, oxidului și bioxidului de carbon, substanțelor organice (după oxidabilitate), stafilococilor patogeni, prezența streptococilor hemolitici α și β, poluarea bacteriană generală a aerului (tab. 74). Surse de poluare a aerului cu toate aceste substanțe și bacterii sunt pacienții, materialele de construc-

Tabelul 74. Numărul de bacterii admis pentru unele încăperi spitalicești

Încăperea	Perioadele	Numărul general de bacterii la 1 m ³
Sala de operații	La începutul lucrului În timpul operațiilor	Nu mai mare de 500 —“— 1000
Sălile de nașteri din secțiile de fiziologie și de observație	La începutul lucrului În timpul lucrului	—“— 500 —“— 1000
Saloanele postoperatorii, de reanimare și terapie intensivă, saloanele pentru copii, pentru nou-născuții prematuri etc.	La începutul lucrului	—“— 750

ție și tapițat, polimerele, mobila, hainele, medicamentele, alimentele, produsele de dezintegrare de pe suprafața pielii.

Volumul minim de aer pe oră pentru un bolnav se calculează după formula

$$V = \frac{a}{CMA},$$

unde:

V — volumul necesar de aer pentru un bolnav, m³/h;

a — cantitatea de substanță sau numărul de bacterii emanate într-o oră de un bolnav, mg/h;

CMA — concentrația maximă admisibilă pentru substanță din aerul atmosferic (vezi tab. 75) după care se face calculul.

Multiplul schimbului de aer în încăperile spitalicești este stabilat aparte pentru aspirație și refuzare (tab. 76).

Tabelul 75. Poluarea aerului din saloanele spitalicești, concentrațiile substanțelor toxice, volumul minim de aer

Indicii	CMA, aerul atmosferic, mg/m ³	Concentrația maximă în salon, mg/m ³	a la o persoană, mg/h	Volumul de ventilație, m ³ /h
Formaldehidă	0,012	0,038	0,062	88,5
Benzină, hidrocarburi nesaturate	0,8	1,58	26,6	33,2
Fenol	0,01	0,022	0,02	82,2
Amoniac	0,20	0,68	7,52	37,6
Oxid de carbon	1,0	12,3	98,5	98,5
Bioxid de carbon	0,05%	0,28%	46,6	93,3
Oxidabilitatea	5,0	18,8	211	42,2
Poluarea cu bacterii	500 unități/m ³	3100 unități/m ³	30150 unități/m ³	60,5

Tabelul 76. Multiplul schimbului de aer pentru încăperile spitalicești

Nr.	Încăperea	Multiplul schimbului de aer pe oră	
		refulare	aspirație
1	Saloane pentru adulți în secțiile de terapie, endocrinologie, de lăuze, de combustii, pentru nou-născuți	80 m ³ la un pat	
2	Saloane postoperatorii, de reanimare de terapie intensivă, sala de nașteri, de operații, de narcoză, saloane de 1—2 paturi pentru bolnavi cu combustii	Nu mai mic de 10 2,5 in coridor	2,5
3	Boxe, saloane în secția de boli contagioase		
4	Boxe de internare, săli-filtru, săli antioperatorii, de pansament, de proceduri, de tuaretă a celor nou-născuți	1,5	2,0
5	Cabinete ale medicilor, sălă de externare	1,0	1,0
6	Sală de sterilizare a blocului operatoriu, cabinete de diagnostă funcțională	1,0	3,0
7	Cabinete de fizioterapie	3,0	4,0
8	Săli mici de operații	10,0	5,0

PROBLEME LA TEMĂ

Problema 1. În timpul inspecției sanitare curente a salonului în care sînt internați bolnavi febrili (3) au fost constatate următoarele: lungimea încăperii este de 6 m, lățimea de 4 m, înălțimea constituie 3,5 m. Pereții salonului sînt vopșiți cu vopsea de ulei verde-deschis pînă la înălțimea de 1,8 m. Indicii determinărilor cu psihometru Assman: termometrul uscat indică 21 °C, iar cel umed 18°C; timpul de coborîre a coloanei de alcool (40°C—33°C) a catatermométrului este de 133 s ($F=602 \text{ mcal/cm}^2$). Salonul are orientare sudică.

Suprafața geamurilor constituie 5 m², unghiul de cădere a luminii este de 23°C, unghiul de deschidere e de 3°. Înălțimea ferestrei deasupra podelei constituie 3 m. Intensitatea luminii în afară e de 3 000 lx, intensitatea luminii la patul bolnavului (la distanța de 1 m de la peretele interior) e de 50 lx. Iluminarea artificială este emanată de 3 corpuși de iluminat cu lumină directă, fiecare avînd lampă incandescentă a cîte 60 W. În timpul inspecției cantitatea de CO₂ în salon era de 1,8%.

- 1) Apreciați sistematizarea interioară a salonului.
- 2) Apreciați complexitatea microclimatice.
- 3) Apreciați iluminarea naturală și artificială.
- 4) Calculați și apreciați multiplul necesar și cel real de schimb de aer (ventilația).

Problema 2. Cabinetul medicului internist din polyclinică are lungimea de 8 m, lățimea de 3 m, înălțimea de 3 m. În cabinet medicul și sora medicală lucrează permanent. Pereții sînt acoperiți cu

vopsea de ulei (1,8 m) de culoare albastră-deschis, podeaua cu linoleum.

Condițiile microclimatice: indicele termometrului uscat al psihometrului Assman e de 24°C, al celui umed constituie 22°C. Timpul căderii coloanei catatermométrului de la 40° pînă la 33° e de 140 s ($F=590 \text{ mcal/cm}^2$), orientarea cabinetului e vestică. Suprafața geamurilor e de 6 m², distanța părții de sus a ferestrei de la podea formează 2,5 m. Unghiul de cădere a luminii e de 20°, unghiul de deschidere de 2°. Intensitatea luminii în afară constituie 6 000 lx, la locul de muncă a sorei medicale e de 60 lx (1 m de la peretele interior).

Lumina artificială o dău trei corpuși de iluminat cu lumină reflectată, fiecare avînd cîte o lampă incandescentă a cîte 100 W. Cantitatea de CO₂ în timpul inspecției era de 1,8%.

- 1) Apreciați sistematizarea interioară a cabinetului.
- 2) Apreciați condițiile microclimatice în complexitate.
- 3) Apreciați iluminatul natural și artificial.
- 4) Calculați și apreciați ventilația necesară și reală a cabinetului.

Problema 3. Într-o maternitate au fost înregistrate complicații inflamatorii postnatale. În timpul inspecției sanitare curente s-a stabilit că sala de nașteri se află aproape de intrarea în secție, înălțimea sălii fiind de 4 m, lățimea de 5 m, lungimea de 7 m. Sala are 2 paturi de naștere. Pereții sînt acoperiți cu teracotă și vopșiți cu vopsea de culoare gri-deschis.

Indicii microclimatice: termometrul uscat al psihometrului Assman indică 18°C, cel umed 16°C, timpul coborîrii coloanei de alcool de la 40°C la 33° din catatermomtru e de 82 s ($F=612 \text{ mcal/cm}^2$).

Sala de nașteri are orientarea nord-vestică, suprafața geamurilor constituie 6 m², înălțimea geamurilor (părții de sus) de la podea e de 3 m. Unghiul de cădere formează 21°, intensitatea luminii în afară e de 6 000 lx, în încăpere, la distanța de 1,2 m de la peretele interior e de 56 lx.

Iluminatul și artificial creat de corpuși de iluminat cu lumină difuză, în fiecare fiind cîte 4 lămpi de 100 W.

Ventilația de refulare—aspirație asigură 200 m³ de aer pe oră la refulare și 300 la aspirație. Numărul microbian în timpul inspecției era de 3 000 unități/m³ de aer.

- 1) Apreciați sistematizarea sălii de naștere.
- 2) Apreciați microclimatul acestei încăperi (temperatura, umiditatea, viteza curenților de aer).
- 3) Apreciați iluminatul natural și artificial al încăperii.
- 4) Apreciați suficiența ventilației.
- 5) De cîte instalații bactericide (BUV-15) e nevoie pentru dezinfecțarea aerului în sala de nașteri în decurs de 1 oră (puterea unei lămpi bactericide e de 15 W)?

Problema 4. Bolnavii cu hipotireoză dintr-un salon al secției de endocrinologie permanente prezintă plingeri de frig și umiditate

sporită a aerului. În timpul inspecției sanitare curente s-au constatat următoarele: orientarea salonului e spre nord-est, lungimea constituie 4 m, lățimea 4 m, înălțimea 3,2 m, culoarea peretilor e bleu-deschis. Termometrul uscat al psihrometrului Assman indică 19°, cel umed 15°. Perioada de răcire a catatermometrului (de la 40 pînă la 33°) e de 103 s ($F=582$ mcal/cm²). Temperatura peretelui extern al salonului e de 11°C.

Suprafața geamului formează 3,6 m², unghiul de cădere 29°, unghiul de deschidere 1°, înălțimea ferestrei de la podea e de 2,5 m. Iluminarea artificială a salonului este asigurată de două corpuri de iluminat cu lumină reflectată, fiecare avînd cîte 2 lămpi de 60 W.

Concentrația de CO₂ în momentul inspecției atingea 1,1%.

- 1) Apreciați sistematizarea interiorului salonului.
- 2) Apreciați microclimatul.
- 3) Apreciați iluminarea naturală și artificială a salonului.
- 4) Care trebuie să fie multiplul schimbului de aer în acest salon (de 2 paturi)?

Problema 5. Într-o maternitate au fost înregistrate erupții purulente cutanate la nou-născuți, fapt care a necesitat o inspecție sanităre curență riguroasă.

S-a constatat că salonul pentru nou-născuți e situat într-un bont al secției de lăuze și nu are ecluză. În salon se află 10 nou-născuți. Salonul e pătrat a cîte 4,5 m latura, înălțimea constituie 3,5 m. Pereții salonului sunt vopsiți cu vopsea de ulei de culoare verde-închis, podeaua e acoperită cu linoleum.

Indicii microclimatului: temperatura termometrului uscat al psihrometrului Assman indică 18°C, a celui umed 16,5°C, perioada de răcire a catatermometrului de la 40 la 33°C e de 79 s ($F=501$ mcal/cm²). Salonul e orientat spre vest, suprafața geamurilor constituie 4 m², unghiul de cădere a luminii este de 25°, unghiul de deschidere, de 0,9°. Înălțimea geamului formează 2,6 m de la podea. Indicii luxmetrului: în afară 9 000 lx, în încăpere 55 lx. Iluminarea artificială se obține prin 6 corpuri de iluminat cu lumină directă, fiecare avînd cîte o lampă de 100 W. Concentrația de CO₂ în timpul inspectării atingea 1,7%, numărul microbialian constituia 4 000 unități/m³.

- 1) Apreciați sistematizarea interioară a salonului.
- 2) Apreciați parametrii microclimatice din saloñul pentru nou-născuți.
- 3) Apreciați iluminarea naturală și artificială a salonului.
- 4) Apreciați eficiența ventilației salonului. Determinați multiplul de schimb necesar și real.

5) Determinați numărul necesar de lămpi bactericide BUV-30 pentru dezinfecțarea aerului și a suprafețelor din salon.

Problema 6. La controlul sanitar al sălii septice de pansament s-a constatat: lungimea încăperii e de 6 m, lățimea de 5 m, înălțimea de 4 m. Pereții sunt acoperiți cu teracotă și vopsiți în alb cu vopsea de ulei. Ferestrele sunt îndreptate spre nord.

Indicii determinării cu psihrometrul Assman: termometrul uscat indică 18°C, termometrul umed 15,5°C; timpul de coborîre al coloanei de alcool al catatermometrului (40–33°C) e de 76 s ($F=561$ mcal/cm²). Suprafața ferestrei constituie 4,5 m², unghiul de cădere al luminii e de 28°, unghiul de deschidere de 3°. Înălțimea ferestrei formează 3,5 m. Intensitatea luminii în afară e de 6 000 lx, iar pe suprafața măsupei cu instrumente (la distanța de 0,8 m de la peretele interior) e de 45 lx. Iluminarea artificială e asigurată de 5 corpuri de iluminat cu lumină directă, fiecare avînd o lampă incandescentă a cîte 150 W.

În decurs de 1 oră în sistemul de ventilație sînt debitați 240 m³ aer și înălăturăți 180 m³. Rezultatul analizei bacteriologice a aerului: numărul total de germeni e de 2 800 unități/m³, iar de streptococi hemolitici de 50 unități/m³.

- 1) Apreciați sistematizarea interioară a încăperii.
- 2) Apreciați complexitatea microclimatice.
- 3) Apreciați iluminarea naturală și artificială.
- 4) Apreciați eficacitatea ventilației.
- 5) Cîte lămpi bactericide BUV-15 sînt necesare pentru dezinfecțarea aerului și a suprafețelor din încăpere?

Problema 7. În timpul inspecției sanitare curente a salonului pentru bolnavi cu complicații postoperatorii au fost determinate următoarele: lungimea salonului e de 8 m, lățimea de 3 m, înălțimea de 3,5 m. În salon sunt internați 3 bolnavi. Pereții salonului sunt vopsiți cu vopsea de ulei de culoare albastră, podeaua e acoperită cu linoleum.

Indicii psihrometrului Assman: termometrul uscat arată 22°C, cel umed 16,5°C, perioada de răcire a catatermometrului de la 40 pînă la 33° e de 125 s ($F=588$ mcal/cm²).

Salonul e orientat spre est. Suprafața geamului constituie 7 m², unghiul de cădere e de 19°, unghiul de deschidere, de 7°. Intensitatea luminii în afară constituie 7 000 lx, în încăpere la distanța de 1 m de la peretele interior, 40 lx. Înălțimea ferestrei de la podea e de 2,7 m. Iluminarea artificială a salonului e asigurată de 2 corpuri de iluminat cu lumină reflectată cu cîte 2 lămpi fiecare a cîte 100 W.

Concentrația CO₂ în momentul inspecției era de 0,8%, numărul de microbi de 1 000 unități/m³.

- 1) Apreciați sistematizarea interioară a salonului.
- 2) Apreciați microclimatul din salon.
- 3) Apreciați iluminarea naturală și artificială a salonului.
- 4) Apreciați eficacitatea ventilației. Determinați multiplul de schimb necesar și real.

Problema 8. În cabinetul de fizioterapie cu lungimea de 6 m, lățimea de 4 m, înălțimea de 3 m sunt 4 banchete pentru bolnavi. Permanent acolo lucrează o soră medicală.

Indicii microclimatului: termometrul uscat arată 18° , cel umed 16°C , perioada de răcire a catatermometrului de la 40° la 33° e de 75 s ($F=600 \text{ mcal/cm}^2$).

Cabinetul e orientat spre sud-vest, suprafața geamului e de 3 m², unghiul de cădere constituie 17° , unghiul de deschidere e de 2° , înălțimea ferestrei de la podea formează 2,9 m. Intensitatea luminii naturale în afara încăperii e de 6 000 lx, la masa sorei medicale la peretele interior constituie 60 lx.

Iluminarea artificială e asigurată de 4 corpuri de iluminat cu lumină difuză, fiecare având 2 lămpi a cîte 60 W fiecare.

Sistemul de ventilație mecanică asigură în cabinet debitarea a 280 m³ de aer și aspirația a 240 m³. Concentrația de CO₂ în momentul inspecției era de 1,1%.

- 1) Apreciați microclimatul cabinetului de fizioterapie.
- 2) Apreciați iluminarea naturală și artificială.

- 3) Apreciați eficacitatea ventilației de refulare—aspirație.

Problema 9. Într-o secție fe chirurgie, în timpul intervențiilor chirurgicale, chirurgii prezintau plângeri de nădus în sala de operații, oboseală precoce, în timp de lucru de noapte o oboseală a ochilor.

Inspecția sanitată curentă a stabilit următoarele: sala de operații se află într-un bont al corridorului, peretii pe jumătate sunt acoperiți cu teracotă, cealaltă parte fiind vopsită cu vopsea de ulei verde-deschis, lățimea e de 5 m, lungimea de 8 m, înălțimea de 4 m, în ea sunt instalate 2 mese de operații.

Indicii microclimatice: temperatura termometrului uscat e de $24,8^{\circ}\text{C}$, a celui umed de 22°C . Perioada de răcire a catatermometrului de la 40° la 33° constituie 142 s ($F=570 \text{ mcal/cm}^2$).

Suprafața geamurilor e de 15 m², sala de operații are orientare spre sud, unghiul de deschidere e de 8° .

Intensitatea luminii: în afară 8 000 lx, în sala de operații, de la peretele interior 150 lx.

În timp de noapte cîmpul de operație e iluminat de lampa scialitică care are 12 lămpi incandescente a cîte 150 W fiecare, dinind o intensitate de lumină de 9 000 lx.

Sistemul de refulare—aspirație asigură aspirația a 480 m³ de aer pe oră și refularea a 560 m³. Numărul microbian în timpul inspecției alcătuia 4 500 unități/m³.

- 1) Apreciați sistematizarea interioară a sălii de operații.
- 2) Apreciați microclimatul în complexitate.
- 3) Apreciați iluminarea naturală și artificială.
- 4) Apreciați eficacitatea ventilației.

Problema 10. În timpul inspecției sanitare s-a constatat că sala de operații neurochirurgicale are suprafața de 40 m², înălțimea de 3,5 m, e orientată spre nord-vest.

Indicii microclimatice: termometrul uscat indică 21°C , cel umed 16°C , perioada de răcire a catatermometrului de la 40° la 33° e de 112 s ($F=614 \text{ mcal/cm}^2$).

Suprafața geamurilor constituie 1,4 m², unghiul de cădere e de 31° , unghiul de deschidere e de 6° .

Înălțimea ferestrei de la podea constituie 3 m.

In timpul inspecției iluminarea în afară constituia 3 000 lx. Iluminatul pe măsuță de instrumente chirurgicale era de 100 lx (0,8 m de la peretele interior).

Sistemul mecanic de ventilație asigură debitarea a 250 m³ de aer pe oră și aspirația a 360 m³.

Concentrația de CO₂ în timpul inspecției era de 1,3%. Numărul microbian înainte de operație era de 550 unități/m³. Pentru dezinfecțarea aerului și a suprafețelor din sala de operații se folosesc 2 lămpi BUV=15.

- 1) Apreciați microclimatul sălii de operații.
- 2) Apreciați iluminarea naturală și artificială.
- 3) Apreciați eficacitatea lucrului sistemului de ventilație.
- 4) Determinați numărul necesar de lămpi bactericide pentru dezinfecțarea aerului din încăpere.

Problema 11. În timpul inspecției sanitare a salonului secției de traumatologie s-au constatat următoarele: salonul are lungimea de 6,7 m, lățimea de 4 m, înălțimea de 3,5 m, peretii pînă la înălțimea de 1,8 m sunt acoperiți cu vopsea de ulei de culoare verde-deschis, podeaua e acoperită cu linoleum. Salonul e orientat spre nord-vest, în el sunt internați 5 pacienți.

Indicii macroclimatului: temperatura termometrului uscat al psihrometrului Assman e de 20°C , a celui umed de $17,5^{\circ}\text{C}$, perioada de răcire a catatermometrului de la 40° pînă la 33° e de 125 s ($F=600 \text{ mcal/cm}^2$).

Suprafața geamurilor constituie 3 m², unghiul de cădere e de 19° , unghiul de deschidere de 3° . Înălțimea ferestrei de la podea constituie 2,8 m.

Indicii luxmetrului: intensitatea iluminării în afară e de 7 500 lx, în interior, la patul bolnavului aflat la peretele interior e de 25 lx.

Iluminarea artificială e asigurată de 4 corpuri de iluminat cu lumină directă, fiecare având cîte o lămpă incandescentă a cîte 75 W. În timpul inspecției sistemul de ventilație mecanică nu funcționa, fapt ce a determinat sporirea concentrației de CO₂ pînă la 1,8 %. Numărul microbian era de 3 500/m³.

- 1) Apreciați sistematizarea interioară a salonului.
- 2) Apreciați complexul microclimatice.
- 3) Apreciați iluminarea naturală și artificială.
- 4) Apreciați eficacitatea ventilației salonului. Determinați multiplul necesar și real de schimb.

Problema 12. În timpul inspecției sanitare curente s-a constatat că cabinetul traumatologului-ortoped din polyclinică se află la etajul 3 în vecinătate cu secția radiologică și cu camera de manipulări cu bandaje de ghips.

Cabinetul e orientat spre sud-vest, pereții pînă la înălțimea de 1,8 m sint vopsiți cu vopsea de culoare verde-închis. Dimensiunile cabinetului sint de $5,3 \times 6,3$ m.

Indicii microclimatice: termometrul uscat al psihrometrului Asman indică 18°C , cel umed $14,5^{\circ}\text{C}$. Perioada de răcire a catatermometrului de la 40° pînă la 33° e de 180 s ($F=640$ mcal/cm 2).

Suprafața geamurilor constituie 4 m 2 , unghiul de cădere a luminii e de 25° , unghiul de deschidere e de 3° . Intensitatea luminii în afară reprezintă 4 000 lx, la locul de muncă a sorei medicale 30 lx. Seară cabinetul este iluminat de 4 corperi de iluminat cu lumină directă cu lămpi incandescente a către 200 W fiecare.

Cantitatea de CO₂ în momentul determinării atingea 1,5%.

1) Apreciați sistematizarea interioară a cabinetului.

2) Apreciați condițiile microclimatice.

3) Apreciați iluminarea naturală și artificială.

4) Apreciați puritatea aerului cabinetului și determinați multiplul necesar de schimb luînd în considerație că în cabinet permanent se află 3 oameni.

Problema 13. În secția de chirurgie a unui spital raional a crescut procentul de complicații postoperatorii (complicații piogene).

În timpul inspecției sanitare curente a secției s-a constatat următoarele: unitatea de îngrijire medicală postoperatorie se află la un etaj aparte, izolat de blocul operatoriu și de unitatea preoperatorie.

Secția are corridor central. Saloanele sunt orientate spre sud-est și nord-vest. În unitatea de îngrijire medicală pentru 30 locuri în timpul inspecției se aflau internați 45 bolnavi (în fiecare salon erau patru suplimentare).

Rezultatele analizei chimice și bacteriologice a aerului dintr-un salon de 6 locuri au fost următoarele: CO₂—0,25%, NH₃—4,0 mg/m 3 , oxidabilitatea aerului — 10 mg/m 3 , indicele bacterian general al aerului — 5 000 unități/m 3 .

În lavajele de pe mobilierul salonului a fost depistată o tulpină de stafilococi patogeni, rezistentă la antibiotice. Însămîntările din nazolaringele personalului și al pacienților în 80% au dat același tip de germe. Anterior controlul bacteriologic al personalului și pacienților nu s-a făcut.

Ce măsuri de profilaxie a complicațiilor postoperatorii ați propune D-voastră pentru secțiile de chirurgie postoperatorie, dacă ați lișul secției de chirurgie?

Problema 14. În secția fiziologică a maternității în perioada toamnă—iarnă la lăuze au fost înregistrate cîteva cazuri de sepsis postoperator și mastite.

În timpul inspecției sanitare a maternității s-a constatat că această instituție curativă a fost construită prin anii 40, are secțiile de obstetrică fiziologică, de observație, de patologii ale sarcinii, secția de ginecologie. Parturientele sunt interneate prin secția de internare respectivă, dar scara și ascensorul sunt comune pentru toate secțiile, deși fiecare din ele e situată la etaje diferite.

Tabelul 77. Rezultatele analizelor bacteriologice din saloanele cu diferită orientare

Mediu inspectat	Numărul de probe	Numărul de probe pozitive
Aerul din saloanele de orientare sudică	60	10
Aerul din saloanele de orientare nord-vestică	105	23
Lavajele din saloanele de orientare sudică	20	5

Secția de obstetrică fiziologică se află la etajul 2, deasupra secției de observație. Are corridor unilateral, saloanele sunt lungi și înguste, suprafața pentru un pat e de 7 m 2 . Saloanele sunt orientate spre sud-est, coeficientul de luminozitate e 1:6. Secția nu-i amenajată cu ventilație mecanică. Saloanele se ventilează prin ferestre și prin canale de aspirație, prezente în fiecare salon. Lăuzele se pling că în saloane iarna e năduș, dar ferestrele se deschid pe un timp foarte scurt, de frica currentului. Rezultatele analizei chimice și bacteriologice a aerului din saloanele postnatale: CO₂—0,2%, NH₃ — 3 mg/m 3 , oxidabilitatea aerului — 6 mg/m 3 , numărul total de bacterii la 1 m 3 — 3 500 microorganisme, stafilococi patogeni — 60 unități/m 3 .

În lavajele de pe lenjeria de paturi, de pe mobilier, pereți, podea a fost depistată o tulpină de stafilococi patogeni. La 9% de lăuze în nazolaringe au fost depistați stafilococi patogeni. Aceiași stafilococi au fost depistați în lavajele de pe măini (10% cazuri), de pe mameloane (20% cazuri).

La personalul de serviciu au fost depistați stafilococi în nazolaringe (20%), pe măini (5%), pe haine (3%). Personalul medical la necesitate putea fi prezent în toate secțiile maternității.

Ca măsuri de profilaxie a infecțiilor postnatale ați putea propune D-voastră?

Problema 15. Intr-un spital obișnuit (de boli necontagioase) s-au întîțit cazurile de boli virotice respiratorii. La inspecția sanitată curentă a acestui spital s-a constatat că el a fost construit încă la sfîrșitul secolului trecut, secțiile și saloanele boxate lipsesc. Saloanele, în fond, sunt mari, cu multe paturi, fiecărui revenindu-i cîte 4,5 m 2 . Ventilația mecanică lipsește, cea naturală efectuindu-se prin ferestre și prin canale de refulare; 60% din saloane sunt orientate spre sud-est, 40% spre nord-est și nord-vest. Saloanele de orientare sud-estică au o insolație moderată, cele de orientare nordică una minimă, razele soarelui aproape nepătrunzînd în saloane. Spitalul are o scară și un ascensor, secțiile nu sunt bine izolate una de alta.

Rezultatele analizei chimice și bacteriologice a aerului din saloane: CO₂—0,18%, NH₃ — 2 mg/m 3 , oxidabilitatea aerului — 6 mg/m 3 , indicele microbial — 4000 unități/m 3 .

În aer și în lavajele de pe diverse obiecte din secții au fost depistați adenovirusuri în proporțiile aduse în tabelul 77.

Ce măsuri de ameliorare a stării sanitaro-epidemiologice a spitalului puteți propune D-voastră?

Problema 16. În secția de boli interne a unui spital bolnavii au început să prezinte plângeri suplimentare la cele cauzate de boala ca atare și anume: cefalee, iritație a mucoaselor ochilor și căilor respiratorii, la cățiva bolnavi au apărut prurit cutanat, erupții de tip alergic, insomnie. Aceste manifestări au apărut după repararea capitală a secției.

Analiza cazurilor de boală și a tratamentului nu au elucidat cauza de apariție a complicațiilor enumerate mai sus.

În timpul inspecției sanitare a secției s-a constatat că aici persistă un miros neplăcut, el lipsind în celelalte secții ale spitalului. Personalul medical a observat că acest miros a apărut după vopsirea și capitonarea mobilierului și dispozitivelor. S-a stabilit că pentru capitonarea mobilei s-a folosit piele artificială și plasticat pentru tapisarea dușumelei, pereților și a meselor.

La analiza mostrelor de aceste materiale s-a constatat că ele sunt fabricate pe baza rășinilor policlorvinilice și fenolformaldehidic. Analiza de laborator a arătat că linoleumul și pielea artificială nu emanau toxine în aer, pe cînd plasticul era sursa de poluare a aerului cu fenol, formaldehidă în combinație cu oxid de carbon, hidrocarburi și amoniac.

Rezultatele analizei aerului din saloane: CO_2 — 0,25%, oxidabilitatea aerului — 10 mg/m³, NH_3 — 5–15 mg/m³, indicele bacterian — 45 000 unități/m³.

Secția are ventilație mecanică, dar ea nu funcționează din cauză că provoacă curent și zgromot.

Ce măsuri trebuie luate pentru a crea condiții optime în secție?

Tema: Principiile de protecție la utilizarea radiațiilor ionizante în unitățile medicale

SCOPUL LUCRĂRII PRACTICE

A însuși măsurile de protecție actinică la utilizarea radiațiilor ionizante în medicină.

CUNOȘTINȚE INITIALE

1. A cunoaște noțiunile și unitățile de măsură ale radiațiilor ionizante.

2. A cunoaște sursele de radiație ionizantă în medicină.

3. A cunoaște principiile de bază în protecția actinică (în timpul muncii cu surse sau preparate radiofarmaceutice).

ÎNTREBĂRI DE CONTROL

1. Acțiunea biologică a radiațiilor ionizante. Sursele de radiație închise și deschise.
2. Aplicarea radiațiilor ionizante în medicină.
3. Noțiuni generale, termenii și unitățile de evaluare a radiației ionizante (radiația ionizantă, undele γ , radiațiile X, fasciculele de particule, doza de expunere, doza absorbită, activitatea și unitățile de măsură).
4. Dozele de iradiere maximă admisibilă a populației de diferențe categorii.
5. Principiile de protecție la lucru cu surse de radiații închise.
6. Principiile de protecție la folosirea surselor de radiații deschise.

LUCRUL DE SINE STĂTĂTOR

A lăua cunoștință de metodele de protecție actinică prin calculul activității, cantității preparatelor, distanței, grosimii diverselor ecrane de protecție.

DEPRINDERI PRACTICE

A putea organiza protecția actinică a pacienților în caz de aplicare a radiației ionizante.

RAPORT DESPRE LUCRUL EFECTUAT

Rezolvarea problemelor la temă.

NOȚIUNI ȘI TERMENI FOLOSITI ÎN IGIENA RADIAȚIILOR IONIZANTE

Radiație ionizantă este numită acea radiație care are capacitatea de a disloca electroni din atomi producând ioni. În această categorie intră radiația X (roentgen) și undele gama, alfa, beta, protonii, neutronii, electronii — particule emise de către substanțe radioactive.

Radiația gama este radiația electromagnetică (fotoni) cu un spectru discret, emisă ca rezultat al transformărilor nucleare sau al anihilării particulelor.

Radiație de frânare este numită radiația de fotoni cu un spectru continuu, emisă în urma schimbării energiei cinetice a particulelor cu încărcătură. Ea apare în tuburile roentgen, în acceleratoarele de electroni etc.

Radiația X (roentgen) reprezintă complexitatea radiațiilor de frânare și dispune de un diapazon de energie a fotonilor de la 10 KeV pînă la 1 MeV.